

**Bosna i Hercegovina
BRKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
Javna zdravstvena ustanova
“Zdravstveni centar Brko”**

“ ”

Reisa Džemaludina auševi a 1, 76100 Brko distrikt BiH; Tel: 049/236-061; Centrala: 049/217-422
1, 76100 ; : 049/236-061; : 049/217-422

PRAVILNIK O KU NOM REDU BOLNICE BRKO DISTRIKTA BIH

Brko, septembar 2015. godine

Na osnovu lana 32. i lana 51. stav 2) Statuta Javne zdravstvene ustanove „Zdravstveni centar Br ko“ Br ko distrikta BiH, broj: 05-UO-14/13, direktor Javne zdravstvene ustanove „Zdravstveni centar Br ko“ Br ko distrikta BiH, podnosi Upravnom odboru Javne zdravstvene ustanove „Zdravstveni centar Br ko“ Br ko distrikta BiH

PRAVILNIK O KU NOM REDU BOLNICE BR KO DISTRIKTA BIH

I. OPŠTE ODREDBE

lan 1.

Pravilnikom o ku nom redu (u daljem tekstu: Pravilnik) uredjuje se održavanje reda u Bolnici, prava i obaveze korisnika zdravstvene zaštite i zaposlenika Bolnice, na in prijema, njege i lije enja pacijenata, ishrane, posjete pacijentima, otpust i transport pacijenata u druge ustanove, postupanje sa umrlim osobama i ostala pitanja u vezi sa održavanjem reda u Bolnici.

lan 2.

Odredbi ovog Pravilnika dužni su se pridržavati zaposlenici Bolnice, pacijenti i posjetioci.

lan 3.

U poslovnim prostorijama moraju na vidnom mjestu biti istaknute važnije odredbe ovog Pravilnika.

lan 4.

Protiv prekršioca ku nog reda ima se pravo podnijeti usmena ili pismena prijava rukovode im osobama (glavna sestra, šef odsjeka ili odjeljenja, rukovodilac bolnice ili direktor JZU”Zdravstvenog centra Br ko“ Br ko distrikta BiH u daljem tekstu: Zdravstveni centar).

II. ZDRAVSTVENI I DRUGI RADNICI

lan 5.

- 1) Zdravstveni radnici dužni su pri pružanju zdravstvene zaštite poštovati li nost i li no dostojanstvo pacijenata, te postupati u skladu s kodeksom etike zdravstvenih radnika.
- 2) Svaki zaposlenik u Bolnici u okviru opisa svog radnog mjesta se stara o redu i bezbjednosti u ustanovi i dužan je da u okviru svojih nadležnosti preduzme mjere u sprovo enju ovog Pravilnika i da sve primije ene probleme i nepravilnosti prijavi neposrednom rukovodiocu.
- 3) Sva odjeljenja i odsjeci u Bolnici dužna su da u svom radu sprovode što vrš u me usobnu saradnju (kadrovska pomo u hitnim sluajevima, pozajmica materijala, inventara i sl.)
- 4) Svaki radnik je dužan da se pridržava mjera i propisa zaštite od požara i zaštite na radu.

lan 6.

- 1) Zdravstveni radnici dužni su uvati kao profesionalnu tajnu sve što znaju o zdravstvenom stanju pacijenta.
- 2) Na uvanje tajne obavezni su i ostali radnici koji za nju saznaju u obavljanju svojih dužnosti.
- 3) Povreda uvanja profesionalne tajne je teža povreda radne obaveze. / lan 117.Zakona o zdravstvenoj zaštiti Br ko distrikta BiH/

Ilan 7.

- 1) Zdravstveni i drugi radnici pružaju zdravstvenu zaštitu pacijentima prema potrebi organizacione jedinice (neprekidno kroz 24 sata, radom u jednoj ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnošću, dežurstvom i sl.) kako bi se zadovoljile potrebe u pružanju određenih oblika zdravstvenih usluga.
- 2) Na sljedećim odjeljenjima postoji organizovana dežurstva i pripravnost: hirurgija, ginekologija i akušerstvo, anestezija i reanimacija, odjeljenje za ineterne bolesti, pedijatrija i neuropsihijatrija.
- 3) Na sledećim odjeljenjima i odsjecima postoji organizovana samo pripravnost: odjeljenje za uho grlo i nos, odjeljenje za plu ne bolesti, odsjak za neonatologiju, odsjak za radiologiju, odsjak za transfuziologiju i odsjak za laboratorijsku dijagnostiku.
- 4) Pripravni ljekar je dužan da se u hitnim situacijama odazove na poziv dežurnog ljekara u što kraće vreme.
- 5) Vrijeme od prijema poziva do pojave pripravnog ljekara na odjeljenju ne smije biti duže od 15 do 20 minuta.
- 6) Neodazivanje i neblagovremeno odazivanje pripravnog ljekara na poziv dežurmona ljekara predstavlja težu povredu radne obaveze.

Ilan 8.

Zdravstveni i drugi radnici ne mogu napustiti radno mjesto dok ne dobiju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme isteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite /to bi predstavljalo težu povredu radne obaveze/.

Ilan 9.

- 1) Zdravstveni i drugi radnici obavezuju se na susretljivost i pristojno ponašanje prema pacijentima, posjetiocima i drugim radnicima Bolnice.
- 2) Svojim ponašanjem, kulturnim i humanim odnosom, zdravstveni radnici moraju pacijentima pomoći i prevladati psihi ka stanju uzrokovana bolešć u kao i druge tegobe povezane s tim.

Ilan 10.

- 1) Zdravstveni radnici i drugi radnici koji su odgovorni za svoj rad, ponašanje i odnos prema pacijentima i drugim osobama.
- 2) Zdravstveni i drugi radnici odgovorni su i za štetu koju u inim pacijentima nepravilnim radom, posebno kada je šteta posljedica namjere ili krajnje nepažnje.
- 3) Ako Bolnica po pravilima obligacionog prava, plati štetu pacijentu koju je radnik prouzrokovao namjerom ili krajnjom nepažnjom, radnik je takvu štetu dužan nadoknaditi (regresirati).

Ilan 11.

Za vrijeme rada (redovno radno vrijeme i dežurstvo) i u svakoj drugoj prilici kada obavlja poslove pružanja zdravstvene zaštite, zdravstvenom i drugom radniku zabranjuje se:

- pušenje u Bolnici;
- uživanje alkoholnih pića i dolazak na rad pod uticajem alkohola;
- uživanjem droga i dolazak na rad pod uticajem droga;
- napuštanje rada i radnih prostorija bez odobrenja ili znanja neposrednog rukovodioca;
- zadržavanje u radnim ili drugim prostorijama uz koje nisu vezani obavljanjem svoga posla;
- primanje ili organizovanje posjeta sebi ili drugim radnicima;
- uslovljavanje pružanja zdravstvene zaštite ili bilo koje druge pomoći i pacijentu protiv uslugom materijalne ili nematerijalne prirode;
- sprječavanje ili onemogućavanje pacijenata u ostvarivanju prava iz zdravstvenog osiguranja;
- svako injenje kojim se ponižava ili vrijeđa čast i dostojansvo pacijenata;
- radnje koje su uopšte suprotne kodeksu etike zdavstvenog radnika;

- nepotrebno zadržavanje pacijenata na lije enju;
- primanje na lije enje osoba kada za to ne postoje medicinske indikacije.

lan 12.

Nespojivo je s kodeksom etike zdravstvenog ili drugog radnika primanje mita, pa stoga ta djela prestavljuju izrazito tešku povrede radne obaveze.

Radna odje a i obu a

lan 13.

- 1) Za vrijeme rada zdravstveni radnici moraju nositi propisanu radno-zaštitnu odje u i obu u.
- 2) Zabranjeno je poslove zdravstveneene zaštite obavljati bez propisane radno-zaštitne odje e.
- 3) Odje a i obu a zdravstvenih radnika mora uvjek biti ista i uredna.
- 4) Zdravstveni radnik je dužan da sprovodi stroge mjere li ne higijene i da nadgleda i insistira na sprovo enju higijene pacijenata.

lan 14.

Zdravstveni radnik ne smije u radno-zaštitnoj odje i i obu i izlaziti izvan kruga Bolnice, ak i onda kada bolni ki krug napušta automobilom ili drugim prevoznim stredstvom (osim kolima hitne pomo i ili drugim specijalnim vozilom za prevoz pacijenata).

lan 15.

- 1) Za vrijeme rada, uz propisanu radno-zaštitnu odje u, zdravstveni radnici dužni su nositi i oznaku svog imena, a ljekari i drugi zdravstveni radnici s visokom stru nom spremom još i oznaku akademskog zvanja.
- 2) Oznake imena i akademskog zvanja pribavljaju se na teret sredstava Bolnice.

lan 16.

Zdravstveni centar je dužan omogu iti doktorima medicine i doktorima stomatologije kontinuiranu medicinsku edukaciju kroz prisustvo stru nim skupovima.

Raspored rada i radno vrijeme

lan 17.

- 1) Zdravstveni radnici Bolnice obavljaju svoje radne obaveze prema rasporedu rada:

- 07:30- 07:45 svakim radnim danom sastanak dežurnih ljekara sa rukovodiocem Bolnice. U tom periodu svi ostali ljekari i drugi zdravstveni radnici na pozicijama sa VSS poslije presvla enja u radnu uniformu potpisom u knjigu evidencije zaposlenih potvr uju svoje prisustvo na radnom mjestu.

- 07:45-08:00 dežurni ljekar referiše kako je proteklo dežurstvo na sastanku kome prisustvuju svi ljekari odjeljenja i izvijesti o novoprimaljenim pacijentima, o teškim pacijentima, o svim vanrednim i neo ekivanim doga ajima i ishodima i sl.

- 08:00 po inje jutarnja vizita

- 08:30 po inje rad ljekara u specijalisti ko konsultativnim ambulantama (ljekar koji je rasporedom odre en za rad u specijalisti ko konsultativne ambulanti dužan je da u to vrijeme bude u ambulanti i da po ne rad sa pacijentima)

Detaljan raspored rada svih specijalisti ko konsultativnih ambulanti bit će naknadno utvrđen i javno objavljen.

- 08:30 Po etak operativnog programa za sva odjeljenja i odsjeke koji imaju operativni dan. Vrijeme poslije vizite pa sve do 14:30 sati je predviđeno za obradu pacijenata, dijagnostike i terapijske procedure, pregled i razgovor sa pacijentima, prvočitanje medicinske dokumentacije, otpust pacijenata i sl.

- 14:30 Šefovi odjeljenja i odsjeka i ordiniraju i ljekari po odobrenju pacijenta daju informacije bližim srodnicima ili starateljima (koje je pacijent označio kao prihvatljive) o zdravstvenom stanju pacijenta.

- 15:00 Sastanak svih ljekara sa šefovima odjeljenja i odsjeka na kojima se analizira što je ura u toku dana, prezenutuju se novoprimaljeni pacijenti, predstave se novopristigli nalazi ili nova saznanja vezana za pojedine pacijente, pravi se detaljan plan rada za sutrašnji dan, pravi se detaljan operativni program sa imenima lanova ekipe (operater, asistenti, instrumentarka, anesteziolog, vodeći i radijacija da iskustvo ekipe bude srazmjer o ekivanosti težini operacije) i vremenom po etaka operacije (vodi se računa da najteže operacije idu prve, a tako da i koliko svaka operacija može da kontaminira prostor, te u pravilu istije operacije idu ranije).

Šefovi odjeljenja ili odsjeka su dužni da na zahtjev operatera priteknu u pomoć ako dođe do komplikacija ili situacije za koje on nije siguran da ih može uspješno riješiti.

Dežurni ljekar pošto se upoznao sa svim novim momentima vezanim za rad na odjeljenju poslije ovog sastanka preuzima odgovornost za rad odjeljenja.

Na kraju ovog sastanka svi prisutni ljekari se potpisuju u knjigu evidencije zaposlenih kao dokaz prisutnosti na poslu. Oni koji ne budu potpisani u knjigu evidencije moraju pravdati izostanak. (povreda radne obaveze).

2) Petkom da se na pomenutom sastanku na hirurgiji, uz prisustvo šefa anestezije napraviti operativni program za sljedeću nedelju za planirane operacije. Prethodno šefovi ORL i ginekologije dostavljaju šefu anestezije plan planiranih operacija za sljedeću nedelju. Na osnovu toga šefovi anestezije i hirurgije napraviti jedinstven plan planiranih operacija za sljedeću nedelju koji je obavezujući i za sve i koji se ne može mijenjati bez saglasnosti rukovodioca bolnice. Pri pravljenju op. programa treba voditi računa da se ostavi prostora i za hitne operacije, te da se planirani program ravnomjerno rasporedi.

Poslije zavjetka ovog radnog sastanka jedan primjerak rasopredaje rada za sutradan i knjigu evidencije zaposlenih dostaviti glavnoj sestri bolnice koja ih donosi na uvid rukovodiocu bolnice.

3) Na svim odsjecima i odjeljenjima svakim radnim danom obavezne su zajedničke jutarnje vizite svih ljekara. Na odjeljenjima gdje postoje odsjeci (npr. hirurgija i neuropsihijatrija) šef odjeljenja i glavna sestra obavezni su najmanje jednom sedmično prisustvovati viziti na svakom odsjeku.

4) Direktor Zdravstvenog centara, rukovodilac bolnice i glavna sestra bolnice povremeno prisustvovati vizitama na pojedinim odjeljenjima.

5) Vikendom i praznikom dežurstvo se preuzima u 07:30. Dežurni ljekar mora da sa eku smjenu bez obzira koliko ljekar koji treba da ga zamjeni kasni. Ljekar koji predaje dežurstvo i ljekar koji prima dežurstvo dužni su zajedno obići odjeljenje i informisati se o stanju na odjeljenju. Dežurni ljekar može protiv kolege koji kasni podnijeti zahtjev za pokretanje disciplinske odgovornosti, ili se usmeno obratiti šefu odjeljenja ili rukovodiocu bolnice.

6) Dežurni ljekar je dužan da u večernjim satima (od 17 do 18 sati) napravi večernju vizitu kako bi se još jednom upoznao sa stanjem pacijenata.

7) Za tačnost evidencije prisustva na radnom mjestu odgovorni su šef odsjeka odnosno odjeljenja.

III. PRUŽANJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

1.Specijalisti ko -konsultativno lije enje

lan 18.

Zdravstvena zaštita u specijalisti ko-konsultativnim ambulantama pruža se prema rasporedu koji je javno objavljen i istaknut na vidnom mjestu.

Prijem pacijenata

lan 19.

- 1) Zakazivanje pregleda se vrši na osnovu uputnice porodi nog ljekara uz ostavljen kontakt telefon direktno na šalteru, putem telefona ili E poštom. Pri pregledu pacijent treba da ima uputnicu, li nu kartu ili pasoš, osiguranici-zdravstvenu knjižicu i svu medicinsku dokumentaciju koju posjeduju a koja je vezana za bolest zbog koje su upu eni.
- 2) Pacijenti koji nemaju zdravstveno osiguranje ili nemaju uputnicu od porodi nog ljekara, dužni su na centralnom šalteru prije pregleda uplatiti komercijalnu cijenu usluge i uplatnicu pokazati ljekaru prije pregleda. Samo u hitnim slu ajevima pacijent ne mora da ima uputnicu niti uplatnicu.
- 3) Pacijenti se primaju onim redom kako su svoj dolazak prijavili nadležnoj medicinskoj sestri na šalteru, a prednost imaju pacijenti koji su naru eni u odre eno vrijeme.
- 4) Naru ivanje se vrši telefonom na broj **049/231-710** ili E poštom na e-mail **pacijent@jzubrcko.com** u periodu od 08 do 15 sati svakim radnim danom. Pri naru ivanju pacijent je dužan re i ime i prezime, specijalnost za koju se naru uje, broj zdravstvene knjižice i broj uputnice. U slu aju spije enosti da do e na zakazan pregled pacijent je dužan što ranije da otkaže dolazak, a najkasnije dva dana prije zakazanog pregleda. Pacijent koji se ne bude pridržavao ove preporuke izgubit e pravo da zakazuje pregled na ovaj na in.
- 5) Ljekar je dužan primiti-pregledati i obraditi sve hitne slu ajeve odmah i neodgodivo bez obzira na obim planiranih poslova u redovnom radnom vremenu.
- 6) Ako se iz opravdanih razloga zakazani pregled mora odgoditi pacijent e biti odmah obaviješten i ponovo e biti zakazan novi termin.
- 7) Pacijent koji je naru en na pregled treba da bude pregledan u roku od 30 minuta od zakazanog termina. Ako bude morao da eka duže od 30 minuta sestra je dužna da objasni razlog za duže ekanja. Pacijent ima pravo da zna koliko naru enih pacijenata prije njega eka isti pregled.
- 8) Ako porodi ni ljekar na uputnici nazna i da se radi o hitnom pacijentu, što e nazna iti u gornjem desnom uglu uputnice i potvrditi potpisom i pe atom taj pacijent mora biti pregledan isti dan .
- 9) Ljekari su dužni da bez izuzetka nalaze pišu, ne rukom nego da ŠTAMPAJU na ra unaru ili pisa oj mašini. Nalaz napisan rukom tretirat e se kao neadekvatno vo enje medicinske dokumentacije što predstavlja kršenje radne obaveze što treba da se sankcioniše.
- 10) Ljekari iz SKS mogu pacijenta, ako se radi o hitnom slu aju, uputiti na stacionarno lije enje (uklju uju i i dnevnu bolnicu) o emu su dužni obavijestiti porodi nog ljekara koji e naknadno izdati uputnicu za bolnicu. Porodi ni ljekar je dužan kod upu ivanja pacijenta u SKS obezbijediti da pacijent ima potrebne laboratorijske i druge nalaze potrebne za obavljanje specijalisti ko konsultativnog pregleda. Ljekari iz SKS ne mogu direktno slati pacijente na laboratorijske i druge dijagnosti ke pretrage, ali to mogu u svom nalazu preporu iti porodi nom ljekaru.

lan 20.

Iz opravdanih razloga pacijent ima pravo zahtijevati da mu medicinsku pomo pruži drugi ljekar koji nije odre en rasporedom. Opravdanost zahtjeva rješava šef odsjeka ili odjeljenja. Ako

usvoji zahtjev dužan je pacijentu pomo i pri izboru drugog ljekara.

Pregled pacijenta

lan 21.

- 1) Pacijenta na pregled poziva ljekar ili medicinska sestra, redom utvr enim prema lanu 19. ovog Pravilnika.
- 2) Niko bez odobrenja ljekara ne smije u i u ordinaciju dok on obavlja pregled.

lan 22.

- 1) U pravilu pregled pacijenta se obavlja bez prisustva tre ih osoba.
- 2) Niko, ni u kom slu aju ne može osporiti zahtjev pacijenta da bude pregledan od strane ljekara bez prisustva tre ih osoba.
- 3) U pravilu pacijent treba da da usmenu saglasnost za obavljanje konzilijskog pregleda pošto mu ordiniraju i ljekar objasni zbog ega je taj pregled potreban. Ukoliko pacijent odbije konzilijski pregled to se evidentira u istoriju bolesti što on potpisom potvrdi.

lan 23.

- 1) Smatra se da je ljekarska tajna sve ono što je ljekar u razgovoru s pacijentom i pregledom pacijenta saznao, a odnosi se naro ito na njegovo zdravstveno stanje i zdravstveno stanje lanova njegove porodice, na porodi ne i socijalne prilike u porodici pacijenta.
- 2) Ne smatra se povredom ljekarske tajne u smislu stava 1) ovog lana davanje odre enih statisti kih i drugih podataka što ih ljekar mora dati za obradu u Bolnici ili na zahtjev državnih tijela.

lan 24.

Kada ljekar prilikom pregleda pacijenta utvrdi ili s razlogom posumnja da je njegovo zdravstveno stanje odnosno ozljeda posljedica kaznenog djela, dužan je o tome obavijestiti nadležno državno tijelo.

lan 25.

- 1) U pravilu, bez prethodnog pristanka pacijenta odnosno roditelja ako se radi o maloljetnoj osobi ili staratelja, ako se radi o osobi lišenoj poslovne sposobnosti, zdravstveni radnici ne smiju nad tim osobama obavljati nikakve hirurške ili druge medicinske intervencije.
- 2) Izuzetno, u hitnim intervencijama, kada je život oboljele osobe u opasnosti, hirurške i druge intervencije mogu se preduzimati i bez prethodnog pristanka, ako je oboljela osoba u takvom stanju da ne može sama odlu ivati ili ako zbog hitnosti nije mogu e pribaviti pristanak roditelja odnosno staratelja.

lan 26.

- 1) Pri pregledu pacijenta u ordinaciji obavljaju se sve potrebne medicinske radnje radi utvr ivanja dijagnoze, daju se preporuke za dalje pretrage i konzilijske preglede, propisuje mu se odgovaraju a terapija, te mu se daju potrebne upute i savjeti u cilju lije enja.
- 2) Po završenom pregledu ljekar je dužan napisati nalaz na obrascu sa memorandumom Zdravstvenog centra u zaglavlju, ra unarom ili pisa om mašinom.

lan 27.

- 1) Pacijent ili lan njegove uže porodice koji nije zadovoljan preduzetim postupkom ili ocjenom ljekara ili drugog radnika, može pismenim putem zatražiti od rukovodioca Bolnice, zaštitu svojih prava u pogledu kvaliteta, sadržaja i vrste zdravstvene usluge koja mu se pruža.
- 2) Rukovodilac bolnice je dužan postupiti po prigovoru i o poduzetim mjerama pismeno obavijestiti pacijenta najkasnije u roku od pet dana. Ako pacijent nije zadovoljan odgovorom

može se pismeno obratiti direktoru Zdravstvenog centra koji je dužan da mu odgovori u roku od pet dana.

3) Pacijent ili član njegove uže porodice može se obratiti i Zaštitniku pacijentovih prava u Zdravstvenom centru pisanim dopisom, ukoliko ima prigovor na: kvalitet zdravstvene usluge, postupak zdravstvenih radnika, način naplaćivanja usluga, organizaciju zdravstvene službe, vrijeme ekanja na uslugu, nedostatak lijekova i dr.

4) Pacijent može postaviti pitanje ili zatražiti mišljenje, savjet ili informaciju o svojim pravima :

- podnošenjem prigovora Zaštitniku pacijentovih prava kod sekretarice rukovodioca Bolnice od 8:00 do 15:00 sati svakim radnim danom i
- na sledećem e-mail adresu bolnica.brcko@gmail.com

5) Anonimni prigovori se ne evidentiraju. Predmet prigovora tj. razlog njegovog podnošenja mora biti precizan u pogledu vrste, vremena, mjesta i lica na koje se prigovor odnosi.

2. Bolni ko lije enje

lan 28.

1) Stacionarne jedinice primaju pacijente na bolni ko lije enje u pravilu, na osnovu uputnice za bolni ko lije enje izdate od nadležnog porodionog ljekara ili pedijatra iz dječjeg dispanzera za djecu do navršenih šest godina.

2) Ako pacijent zatraži određenu zdravstvenu uslugu u Bolnici bez adekvatne bolničke uputnice od porodionog ljekara, bolnički ljekar je dužan da pacijenta informiše da sve usluge koje će mu biti pružene mora da plati o svom trošku.

3) Naplata troškova od pacijenta Bolnica ne traži samo u hitnim slučajevima.

lan 29.

1) prijemu na bolni ko odjeljenje odlučuje ljekar na prijemu uz konsultaciju sa šefom odsjeka ili odjeljenja ili dežurni ljekar.

2) Ako trenutno nema dovoljno kreveta za prijem svih pacijenata upućenih u Bolnicu, šef odsjeka ili odjeljenja ili dežurni ljekar odredit će prioritet prijema isključivo po medicinskim kriterijima.

lan 30.

Ako se pacijent zbog pomanjkanja kreveta ne može odmah primiti na bolni ko lije enje, šef odsjeka ili odjeljenja ili dežurni ljekar će na njegovoj uputnici upisati razlog odgode prijema, eventualno i rok kada se pacijent treba ponovo javiti na lije enje, ako je to moguće, i tu zabilješku ovjeriti svojim potpisom i pečatom.

lan 31.

1) Ako šef odsjeka ili odjeljenja ocijeni da u konkretnom slučaju nema potrebe za boni ko lije enjem, svoju ocjenu i mišljenje zabilježiti na poležini uputnice i ovjeriti ih svojim potpisom i pečatom.

2) Ako zbog nekih razloga bolni ko lije enje odbije pacijent, ljekar će tu injenicu upisati u protokol i na poležini uputnice, a obje bilješke ovjeriti svojim potpisom i pečatom.

lan 32.

1) Niko ne može biti primljen ili zadržan na bolničkom lije enju protiv svoje volje osim maloljetne djece, osoba lišenih poslovne sposobnosti, osoba u nesvjesnom stanju.

2) Hospitalizacija poslovno nesposobnih osoba obavlja se na osnovu saglasnosti staratelja, organa starateljstva ili nadležnog suda.

lan 33.

- 1) Maloljetne osobe-djeca mogu se hospitalizovati samo uz saglasnost roditelja ili staratelja.
- 2) U hitnim slu ajevima maloljetne osobe hospitalizovat e se i uz saglasnos, odnosno na zahtjev bližih srodnika.
- 3) Ako roditelj ili srodnik odbije saglasnost za hospitalizaciju maloljetne osobe dužan je tu injenicu potvrditi potpisom u protokol.
- 4) Ako odbiju to u initi ljekar e o tome napraviti zabilješku koju e osim njega potpisati još dvije punoljetne osobe.

lan 34.

- 1) Svaki prijem na bolni ko lije enje mora se evidentirati na na in utvr en posebnim propisima i opštim aktima Bolnice.
- 2) Prilikom prijema pacijenta na bolni ko lije enje, pored, ostalih, od njega se obavezno moraju uzeti podaci o lanovima njegove porodice ili srodnika ili bilo koje druge osobe kojoj e se javljati podaci o zdravstvenom stanju pacijenta odnosno slu aj smrti.

lan 35.

- 1) Prijem na bolni ko lije enje obavlja se u pravilu radnim danom, za redovnog radnog vremena.
- 2) Prijemi mogu biti hitni ili planirani-unaprijed zakazani.
- 3) Planirani prijemi se evidentiraju u posebnu knjigu evidencije.
- 4) U hitnim slu ajevima prijem na bolni ko lije enje obavlja se u svako doba dana.

lan 36.

- 1) Svaki odsjek odnosno odjeljenje organizuje prijem i obavlja upis pacijenata.
- 2) Upis e se obaviti istog dana kada je pacijent primljen na lije enje, ali u svakom slu aju najkasnije sljede eg dana.

Prijem na bolni ko lije enje u hitnim slu ajevima

lan 37.

- 1) U hitnim slu ajevima pacijenti se primaju na bolni ko lije enje putem službe hitne medicinske pomo i, na osnovu uputnice ili bez nje.
- 2) Dežurni ljekar ne smije uskratiti pregled, a ni prijem na bolni ko lije enje ako je takvo lije enje neodgodivo.
- 3) Odluku o prijemu na bolni ko lije enje u hitnom slu aju donosi ljekar na prijemu ili dežurni ljekar.

lan 38.

- 1) Prijem boravak i otpust na odsjeku psihijatrije ure uje se u skladu sa posebnim zakonom.
- 2) Ako pojedina pitanja prijema, boravka i otpusta na odsjeku psihijatrije nisu ure ena u skladu sa posebnim zakonom, primjenjuju se odredbe ovog Pravilnika.

lan 39.

Dolaskom na bolni ko lije enje pacijent je obavezan sa sobom ponijeti sve potrebne dokumente: - uputnicu, osim u slu aju hitnog prijema,

- ovjerenu knjižicu zdravstvenog osiguranja (obaveznog, dopunskog, dobrovoljnog),
- raspoloživu medicinsku dokumentaciju o prethodnom lije enju,
- li nu kartu ili drugu identifikacionu ispravu sa slikom,
- pacijenti koji dolaze na zakazane operativne zahvate sa sobom donose sve laboratorijske i ostale nalaze koji su traženu u preoperativnoj obradi,
- predmete za li nu higijenu, pidžamu, papu e, a po dozvoli ljekara i drugo.

lan 40.

- 1) Pri dolasku na bolni ko odjeljenje nije dozvoljeno nositi sa sobom stvari od vrijednosti i ve e koli ine novca.
- 2) Po prijemu, novac i druge stvari od vrijednosti pacijent je dužan vratiti osobama koje su ga dovele u bolnicu a iznimno ako to ne želi dužan ih je predati glavnoj sestri odjeljenja ili sestri na prijemu koja ih je dužna proslijediti glavnoj sestri odjeljenja na uvanje o emu se izdaje potvrda u dva primjerka (jedan promjerak ide pacijentu, a drugi se pakuje uz stvari koje se uvaju).
- 3) Bolnica ne odgovara za novac i stvari od vrijednosti ukoliko ih pacijent ne preda na uvanje.
- 4) Po otpustu iz Bolnice novac i druge stvari od vrijednosti koje je pacijent predao na uvanje, vra aju se pacijentu s tim da on vra a potvrdu na kojoj potvr uje primanje novca, odnosno stvari.

lan 41.

Stvari pacijenta koji je kao hitan slu aj primljen na bolnii ko lije enje, odnosno koji se nalazi u teškom ili besvjesnom stanju, a nema u pravnji lanove porodice, zapisni ki prima medicinska sestra na prijemu, a zatim u svemu postupa kao sa stvarima pacijenata koji su primljeni pod normalnim uslovima.

lan 42.

- 1) Prije smještaja na bolni ko odjeljenje, pacijent se obra uje prema uputstvima ljekara koji prima pacijenta.
- 2) Obaveza je pacijenta, a u cilju sigurnosti i uspješnosti lije enja, da prilikom prijema ukaže na sve eventualne ozljede i na sve promjene u zdravstvenom stanju.

lan 43.

- 1) Prilikom prijema na bolni ko lije enje, pacijent je obavezan dati svoje li ne podatke uz pokazivanje li ne karte ili druge identifikacione isprave, kako bi se mogao utvrditi njegov identitet.
- 2) To je obaveza sestre na prijemu, a glavna sestra odjeljenja je dužna to naknadno provjeri.
- 3) U slu aju hitnog prijema kada pacijent nije u stanju pružiti osnovne podatke o sebi to je dužan u initi pratilec pacijenta.
- 4) Ukoliko se identitet pacijenta ni na koji na in ne može utvrditi, obavještava se Policija Br ko distrikta radi provo enja postupka utvr ivanja identiteta.

Obaviještenost

lan 44.

- 1) Prijemom na bolni ko lije enje, pacijent se upoznaje sa identitetom i stru nim statusom zdravstvenih radnika koji e voditi brigu o njemu i o uobi ajenim postupcima koji se odnose na njegov boravak i lije enje.
- 2) Zdravstveni radnici koji lije e i njeguju pacijenta dužni su ga upoznati sa ku nim redom posebno onim dijelom koji se odnosi na prava i obaveze pacijenta i njegovih posjetilaca.

Povjerljivost i privatnost

lan 45.

- 1) Svi podaci o zdravstvenom stanju pacijenta i drugi li ni podaci su povjerljivi, ak i nakon smrti pacijenta.
- 2) Povjerljivi podaci mogu se davati tre im osobama samo u skladu sa Zakom o zaštiti li nih podata.
- 3) Svi podaci o pacijentu moraju biti zašti eni kao i svi drugi izvori iz kojih bi se mogli dobiti podaci o pacijentu.
- 4) Pacijent ima pravo na uvid u svoju medicinsku dokumentaciju (pravo na kopiju).
- 5) Uplitanje u privatni i porodi ni život pacijenta nije dozvoljeno, osim ako pacijent na pristaje ili ako je to nužno za dijagnostiku, lije enje i zdravstvenu njegu pacijenta.
- 6) Medicinski tretman i zdravstvena njega smije se provoditi samo uz poštovanje pacijenta i njegove privatnosti.
- 7) Medicinski tretman se provodi samo u prisutnosti osoba koje moraju biti prisutne osim ako pacijent pristane ili želi druga ije.
- 8) Pacijent ima pravo na tišinu i prostornu privatnost.

Pravo na prigovor

lan 46.

- 1) Ako pacijent misli da njegova prava nisu poštovana, ima mogu nost žalbe.
- 2) Pacijent ima pravo na temeljito, pravedno, u inkovito i brzo rješavanje po uloženoj žalbi kao i pravovremeni izvještaj o donijetoj odluci po žalbi.
- 3) Pacijent može upisati svoj prigovor u knjigu žalbi koja se nalazi kod šefa odsjeka ili odjeljenja.

Pripremne radnje za smještaj pacijenta

lan 47.

- 1) Prije nego što bude primljen na bolni ko lije enje pacijent mora odložiti svoju odje u, obu u, obrijati se i okupati, obaviti i drugu toaletu neophodnu za uspšjeno lije enje ili medicinski zahvat.
- 2) Pojedine radnje toalete i njihov obim što ih mora obaviti pacijent odre uje glavna sestra, odnosno sestra u smjeni.
- 3) Pacijentu koji uskrati ili izri ito odbije da obavi tu neophodnu toaletu, uskratit e se prijem na bolni ko lije enje.
- 4) U slu aju kad pacijent, obzirom na stanje zdravlja, ozljede i drugog razloga nije u stanju sam obaviti toaletu, neophodnu toaletu u granicama mogu nosti obavit e sestra ili drugi radnici na bolni kom odjeljenju.

lan 48.

Pacijenta na odjeljenju Bolnice prihvata medicinska sestra, smješta u postelju, upoznaje sa ku nim redom i pomo nim prostorijama kao i osnovnim informacijama koje su pacijentu potrebne (ime odjeljenskog ljekara, sestara, plan pregleda i sl.).

lan 49.

- 1) Odmah po prijemu, ljekar je dužan izvršiti pregled pacijenta, ordinirati terapiju i dati nalog za laboratorijske i druge pretrage kako bi se postavila prijemna dijagnoza pacijenta.
- 2) Odmah po prijemu pacijenta ljekar koji prima pacijenta dužan je ispisati istoriju bolesti pisa om mašinom ili kompjuterom po pravilima struke, uredno i pregledno.

lan 50.

- 1) Dežurni ljekar koji vrši prijem hitnih slučajeva izvan redovnog radnog vremena određuje smještaj pacijenta izdaje svim radnicima uputstva za novoprimaljenog pacijenta.
- 2) Svi radnici na bolni kom odjeljenju se izvan redovnog radnog vremena obavezno pridržavaju naredbi i uputstava dežurnog ljekara.

lan 51.

- 1) Glavni dežurni ljekar Bolnice koga za svaki dan mjesecnim rasporedom dežurstava određuje rukovodilac Bolnice ima za vrijeme dežurstva sva ovlaštenja u pogledu organizovanja kvalitetnog, efikasnog i kontinuiranog obavljanja poslova na nivou cijele Bolnice.
- 2) Glavni dežurni ljekar pored drugih poslova izdaje i naloge za preraspodjelu radi ispomo i kompletnom dežurnom i smjenskom osoblju shodno ukazanim potrebama, obavlja ulogu predsjednika konzilijuma za hitno upućivanje pacijenata u druge zdravstvene ustanove, predlaže preduzimanje i pokretanje određenih organizacionih, tehničkih i disciplinskih mjera i dr.
- 3) Glavni dežurni na jutarnjem sastanku kod rukovodioca bolnice iscrpljeno ga informiše o svim znajnjim dogajajima u proteklom dežurstvu.
- 4) Neizvršavanje naloga glavnog dežurnog u toku dežurstva predstavlja povredu radne obaveze.

Smještaj pacijenata

lan 52.

- 1) Svakom pacijentu koji je primljen na bolničkoj liječenju odredit će se smještaj-soba i krevet.
- 2) Ako to prilike omogućavaju pri smještaju se mogu uvažiti i želje pacijenta.

lan 53.

- 1) Pacijentu se mora osigurati krevet, a osim njega još i nogi, ormari, pribor za jelo i piće, ručnik, posteljina (jastuk, plahte, pokrivači itd.)
- 2) Samo privremeno pacijent se može smjestiti i na pomoći ni ležaj.

lan 54.

- 1) Pacijent ima pravo na bolesničku odjeću (pidžamu i sl.) izrađenu po važećim standardima.
- 2) U opravdanim slučajevima pacijent može nositi i vlastitu odjeću.

lan 55.

- 1) Prava i dužnosti koje se odnose na pacijenta u svemu važe i za osobe koje nisu pacijenti, a njihov boravak u bolnici vezan je uz druge osobe (pratioci djeci i drugima).
- 2) Na pedijatrijskom odjeljenju majke pratilje za djecu do navršene dvije godine ne plaćaju boravak u Bolnici, a za djecu stariju od dvije godine plaćaju boravak po danu, u skladu sa komercijalnim cjenovnikom.
- 3) Majke pratilje su dužne da se u toku boravka na odjeljenju pridržavaju kućnog reda, savjeta i uputa zdravstvenih radnika.

lan 56.

Pacijentima je zabranjeno naročito :

-korištenje i sudjelovanje u igrama na sreću za novac,

-izlaženje izvan kruga Bolnice u bolni koj odje i bez odobrenja ljekara,
-zadržavanje uz ogradu kruga Bolnice ili prelaženje preko nje,
-ošte enje zgrade, inventarskih predmeta, opreme i naprava,
-dovo enje životinja u krug Bolnice, zgradu ili pojedine prostorije,
-držanje i nošenje oružja,
-pjevanje, sviranje, kao i svako drugo narušavanje mira,
-zadržavanje pred glavnim ulazima ili ostalim prilazima,
-davanje nagrada, novca i drugih vrijednosti zdravstvenim i drugim radnicima,
-pušenje,
-samovoljno odlaženje u druge bolesni ke sobe i odjeljenja, te radne i ostale prostorije,
-zadržavanje u ajnoj kuhinji, ordinaciji i drugim prostorijama,
-narušavanje mira i kršenje reda u sobi, zgradi ili u krugu Bolnice,
-donošenje i uživanje alkoholnih pi a,
-zadržavanje hrane ili posu a nakon obroka,
-primanje hrane izvana, osim u slu aju dozvole nadležnog ljekara,
-bacanje bilo kakvih predmeta ili otpadnih tvari kroz prozor ili balkon,
-dovo enje ve eg broja posjetilaca u bolesni ku sobu koji mogu smetati ili uznemiravati drugog pacijenta,
-ošte ivanje i prljanje podova, zidova, vrata, prozora i drugog namještaja,
-kidanje i branje cvije a u nasadima i parkovima Bolnice,
-ošte ivanje i zaga ivanje zelenih površina i nasada,
-ošte ivanje ili kidanje drve a i ukrasnog grmlja,
-upotreba elektri nih grijalica,
-upotreba kuhala (rešoa) za pripremanje hrane odnosno aja, kafe i drugih napitaka u bolesni koj sobi.
-zabranjuje se unos i prodaja stvari u prostorijama i krugu Bolnice kako zaposlenim radnicima tako i svim drugim osobama.

lan 57.

- 1) Dozvolom ljekara, ako se tome ne protive drugi pacijenti u sobi, pacijent se može služiti svojim radio aparatom ili TV prijemnikom.
- 2) Zabranjeno je slušanje radio i TV emisija u toku vremena odre enog za odmor i spavanje.
- 3) Odredbe ovog lana ne odnose se na radio aparate i ure aje koji se mogu slušati preko posebnih slušalica.
- 4) Upotreba li nog mobilnog telefona dozvoljena je na stacionarnom dijelu svih jedinica (u vremenu koje nije predvi eno za odmor i spavanje) osim u jedinicama za intenzivnu terapiju i njegu, u poro ajnoj sali, na Odsjeku za psihijatriju i za vrijeme dijagnosti kih procedura i kontrola.

lan 58.

Teže povrede odredaba ovog Pravilnika ili ponavljanje lakših povreda može biti razlog da se pacijentu uskrati pravo na daljnji boravak u Bolnici, o emu na prijedlog šefa odjeljenja odluku donosi rukovodilac bolnice.

lan 59.

Za vrijeme boravka u Bolnici, pacijent je dužan, u cilju bržeg oporavka i ozdravljenja, u svemu se pridržavati uputa medicinskog osoblja.

lan 60.

- 1) Za sve vrste operativnih zahvata, invanzivnih, dijagnosti kih i terapijskih postupaka, obavezno se predhodno osigurava pismeni pristanak pacijenta, odnosno roditelja ili staratelja, ako je pacijent maloljetan ili poslovno nesposobna osoba.

- 2) Potpisani obrazac pismenog pristanka se uva u medicinskoj dokumentaciji.
- 3) Ukoliko pacijent, roditelj ili staratelj, ne daju svoj pristanak u smislu ovog lana, ordiniraju i ljekar je dužan, nakon što je ukazao na štetne posledice intervencije, pribaviti pisano izjavu potpisano od ovih osoba koja se tako e uva u medicinskoj dokumentaciji.
- 4) Za osobe koje nisu pri svijesti ili nisu sposobne za rasu ivanje, pristanak daju roditelji, staratelj, supružnik ili drugi bliži roaci odnosno zakonski zastupnik.
- 5) Ako se zbog hitne situacije ne može dobiti saglasnost roditelja, staratelja, supružnika ili zakonskog zastupnika, pacijent e se podvr i dijagnosti kom, odnosno terapijskom postupku samo u slu aju kada bi zbog nepreduzimanja postupka bio neposredno ugrožen njegov život ili bi mu prijetila ozbiljna i neposredna opasnost od težeg ošte enja njegovog zdravlja.
- 6) Postupak se može provoditi bez pristanka samo dok traje navedena opasnost.

lan 61.

- 1) Pacijent ima pravo odbiti bilo koji pregled ili medicinsku intervenciju.
- 2) Ljekar je dužan pacijenta predhodno detaljno informisati o štetnim posljedicama i drugim rizicima ako odbije pregled ili medicinsku intervenciju.

lan 62.

Pacijent ima pravo na ta no obavještavanje i pouku o svim pitanjima koja se ti u njegovog zdravlja, kao i pravo na povjerljivost svih podataka koji se odnose na stanje njegovog zdravlja.

lan 63.

Pacijent ima pravo na izbor izme u više mogu ih oblika medicinskih intervencija koje mu ponudi ljekar osim u slu aju neodgodive intervencije ije bi nepreduzimanje ugrozilo njegov život i zdravlje.

Lije enje

lan 64.

Bolni ko lije enje provodi se u stacionarnim jedinicama primjenom specijalizovanih dijagnosti kih, terapijskih i rehabilitacionih postupaka uz istovremenu primjenu lijekova, bolni ke njege, osiguran smještaj i prehranu tokom boravka u Bolnici.

lan 65.

- 1) Za sve vrijeme lije enja pacijent je radi uspješnog lije enja, ovisno o stepenu svijetsi i stanju zdravlja, dužan sara ivati sa zdravstvenim radnicima.
- 2) Pacijent je dužan pridržavati se uputa i naloga ljekara.

lan. 66

- 1) Ljekar može obaviti zahvat ili drugu medicinsku intervenciju u obimu i u skladu sa medicinskom doktrinom i savremenom medicinskom naukom.
- 2) Ljekar koji odbije ili propusti obaviti zahvat ili drugu intervenciju, odgovara li no za posledice koje mogu nastati u skladu sa odredbama pozitivnih propisa.

lan 67.

- 1) Pacijent ima pravo tokom lije enja konsultovati se sa ljekarom kojeg je sam izabrao, a u težim slu ajevim (operativni zahvat, upotreba pojedinih lijekova odnosno sredstava) može zahtjevat konzilijarni pregled.
- 2) Troškove eventualne konsultacije, odnosno konzilijarnog pregleda snosi pacijent samo onda ako se utvrdi da su konsultacije odnosno konzilijarni pregled bili nepotrebni.

IV BOLNI KI KU NI RED

Održavanje reda

lan 68.

- 1) Od trenutka prijema, pa za cijelo vrijeme trajanja enja i boravka u Bolnici, pacijent je dužan pridržavati se odredaba ovog Pravilnika i drugih akata kojima se utvrđuju norme ponašanja pacijenata, njihovog međusobnog ophođenja i odnos pacijenta prema zdravstvenim radnicima.
- 2) Pacijent je dužan pridržavati se uputa i naloga ljekara kao i drugih zdravstvenih radnika.

lan 69.

Za pravilnu primjenu Ku nog reda na odsjecima i odjeljenjima odgovorni su šefovi odsjeka i odjeljenja i odgovorne i glavne sestre, odnosno radnici koji ih zamjenjuju, ili dežurni ljekar i medicinska sestra u smjeni za vrijeme trajanja dežurstva.

lan 70.

Dežurni ljekar za vrijeme trajanje dežurstva ima prava i dužnosti šefa odjeljenja na kome je dežurni.

Njega i liječenje pacijenta

lan 71.

- 1) Pacijenti u pravilu borave u bolesničkim sobama.
- 2) Pacijenti se mogu zadržavati i boraviti u drugim prostorijama kao što su: trpezarija, hodnik, park i slično, ali samo u vremenu kojim je to kuđnim redom dopušteno.
- 3) Samo na poziv ili u pratnji zdravstvenog radnika, pacijent može ulaziti u medicinske radne prostorije (operaciona dvorana, labaratorija, ambulantna, ajna kuhinja i dr.).

lan 72.

Pravo i dužnost svakog pacijenta da u svom i interesu drugih pacijenata šefu odsjeka ili odjeljenja, glavnoj sestri, dežurnom ljekaru ili drugom zdravstvenom radniku prijavi svaku povredu kuđenja, štetu, kvar, neispravnost uređaja, aparata i svaku drugu opasnost za život i zdravlje pacijenata i osoblja.

Održavanje istote i higijene

lan 73.

- 1) Bolesni ke sobe, radne i druge prostorije moraju biti uredne i iste.
- 2) Bolesni ke sobe moraju se oistiti ujutru, neposredno posle ustajanja i nakon podnevnog obroka.
- 3) Nakon išenja i pospremanja bolesni ke sobe je potrebno prozraćiti.
- 4) Ostatke hrane treba iz bolesni ke sobe, odnosno iz trpezarije odstraniti što prije, neposredno iza završenog obroka.

lan 74.

- 1) Bolesni ke sobe, radne i druge prostorije pospremaju se svakodnevno.
- 2) Zamjena posteljine obavlja se u pravilu onog dana u sedmici kada se vrši zamjena bolesni ke odjeće.
- 3) Ako to nalaže priroda bolesti ili druge vanredne okolnosti, zamjena posteljine obaviti će se

prema potrebi.

lan 75.

O radu i isto i svih prostorija, zamjeni posteljine i bolesni ke odje e brine se glavna sestra odjeljenja, odgovorne i smjenske sestre.

lan 76.

Pacijenti moraju i sami svojim ponašanjem i me usobnim uvažavanjem pridonositi ugodnjem boravku u Bolnici.

Dnevni raspored redovnih aktivnosti

lan 77.

- 1) U pravilu svi pokretni pacijenti bude se u 6:00 sati.
- 2) U pojedinim slu ajevima, šef jedinice ili dežurni ljekar može odrediti neko drugo vrijeme bu enja, ali ne prije 5:00 sati.

lan 78.

- 1) Od trenutka bu enja do obilaska ljekara (vizite), pokretni pacijenti moraju obaviti jutarnju toaletu (brijanje, umivanje, kupanje, pranje zuba, ešljanje i dr.).
- 2) Nepokretni pacijenti ove radnje obavljaju uz pomo , zdravstvenih radnika, a kad su bespomo ni, te radnje u granicama mogu nosti obaviti e sami zdravstveni radnici.

lan 79.

Do trenutka kada po inje vizita, bolesni ke sobe, ordinacije i ostale radne prostorije, moraju biti o iš enje i prozra ene, a kreveti i ostalo mora biti pospremljeno. Do tog trenutka mora biti obavljeni umivanje nepokretnih pacijenata, uzet materijal za pretrage, a pacijenti pripremljeni za ljekarski pregled, kao i za druge potrebne pretrage. Te radnje moraju se obaviti tako e i prije nego što po ne popodnevni obilazak ljekara.

lan 80.

- 1) Pacijenti su dužni voditi brigu o tome da budu stalno uredni i isti.
- 2) Na odjeljenjima gdje borave djeca zdravstveni radnici su dužni da vode ra una da djeca ne tr e po hodnicima, sobama i da ne prave nered.
- 3) Za ošte enje bolni kog inventara od strane djeteta snosi odgovornost osoba koja je zadužena da se stara o djetetu.

lan 81.

- 1) Vrijeme posjete radnim danom je u periodu od 14:00 do 15:00 sati, a vikendom i praznikom od 14:00 do 16:00 sati.
- 2) Popodnevni odmor traje od 15:00 do 17:00 sati. Odmor je obavezan za sve pacijente. Iza popodnevnog odmora i obavljene ljekarske vizite, kao i nakon ve ere pokretnim pacijentima je dozvoljeno da odu u trpezariju.
- 3) Izlazak u krug Bolnice ili izvan kruga pacijentu je dozvoljeno samo uz odobrenje šefa odsjeka-odjeljenja ili nadležnog ljekara, a u izuzetnim slu ajevima i uz odobrenje dežurnog ljekara.

lan 82.

Pojedini obroci hrane daju se po pravilu:

- od 7:00 do 9:00 sati, doru ak

- od 12:00 do 14:00 sati, ru ak
- od 17:00 do 19:00 sati, ve era.

lan 83.

- 1) U razdoblju od 21:00 sat do 6:00 sati slede eg dana traje no ni odmor.
- 2) Ako to nalažu posebni razlozi, šef odsjeka-odjeljenja po etak no nog odmora može odrediti i u 22:00 sata.
- 3) Gašenje svjetla u bolesni kim sobama na pedijatriji obavlja se za predškolsku djecu u 20:00 sati, a za školsku djecu u 21:00 sat.

Kretanje i zadržavanje pacijenata izvan odjeljenja

lan 84.

- 1) Pacijenti se u pravilu trebaju zadržavati unutar prostorija koje ine radni prostor bolni kog odjeljenja.
- 2) Za vrijeme odmora i uz odobrenje nadležnog ljekara ili dežurnog ljekara pacijenti mogu boraviti i u krugu Bolnice.

lan 85.

Pacijentima je zabranjeno ulazak i zadržavanje u prostorijama drugih jedinica, a osobito u ambulanti, laboratoriji ili nekoj drugoj prostoriji s namjenom za osoblje.

lan 86.

Pacijenti mogu sami ili ako je to potrebno, u pratnji zdravstvenog radnika obilaziti i koliko je to potrebno boraviti u drugim prostorijama, samo radi dijagnosti kih i terapijskih postupaka.

lan 87.

Šefovi odsjeka-odjeljenja u kojima se lije e pacijenti oboljeli od zaraznih bolesti dužni su jasno i vidljivo ozna iti upute pacijentima o dozvoljenom kretanju, me usobnom opho enju, kao i opho enju sa zdravstvenim radnicima, te da li mogu primati posjete i kako se pri tom moraju ponašati.

lan 88.

- 1) Radi obavljanja konzilijskih i drugih pretraga ljekari odsjeka-odjeljenja u kojem je pacijent smješten dogovorit e vrijeme pregleda (pretrage) s ljekarima ili drugim zdravstvenim radnicima, gdje pacijent treba i i na pregled.
- 2) Zdravstveni radnici ne smiju pacijente iz stava 1) ovog lana ostavljati same, bez nadzora.

Dostavljanje pošiljki

lan 89.

- 1) Obi na pisma i pošiljke dostavljaju se pacijentu preko prijemnog šaltera.
- 2) Preporu ena pisma, telegrami, poštanske nov ane uputnice i druge vrijednosne pošiljke pacijentima se dostavljaju direktno, preko dostavlja a.
- 3) Dostavlja predaje poštu neposredno pacijentu, u pravilu u bolesni koj sobi.
- 4) Sestra – tehni ar sa prijemnog šaltera dužan je predati poštu pacijentu preko glavne sestre odjeljenja najkasnije do kraja redovnog radnog vremena.

Mjere zaštite

lan 90.

- 1) Pacijenti su dužni poštovati i pridržavati se propisa i naloga što se odnose na sigurnost osoba i imovine u Bolnici.
- 2) Pacijentu koji eš e ili grubo narušava propisane mjere sigurnosti može biti uskra en dalji boravak u Bolnici.

lan 91.

- 1) Pacijentima je zabranjeno držanje opasnih predmeta, hladnog ili vatenog oružja i ostalog što bi moglo ugroziti zdravlje i živote ljudi ili imovinu.
- 2) Pacijentu koji odbije odstraniti oružje uskratit e se prijem na lije enje, odnosno otpustiti s daljeg bolni kog lije enja.
- 3) Koje od predmeta, što ih pacijent posjeduje može ostaviti kod sebe (u ormari u) odre uje nadležni odnosno dežurni ljekar.

lan 92.

Pacijentima je zabranjeno organizovati bilo kakve skupove, manifestacije, proteste i sli no.

lan 93.

Pacijentima je zabranjeno izazivanje nereda, tu njave, sva e, kao i drugih radnji kojima se remeti red i mir, pod prijetnjom otpusta iz Bolnice.

lan 94.

Hodnici i stubišta no u moraju biti osvjetljeni u mjeri koja osigurava sigurno kretanje. O noj rasvjeti brine se sestra na bolni kom odsjeku-odjeljenju.

lan 95.

Pacijenti mogu liftove koristiti samo u pratnji ili uz pomo nekog od radnika odjeljenja.

lan 96.

Pacijenti su dužni dosljedno se pridržavati mjera zaštite od požara, te su dužni prijaviti svaku mogu u opasnost od izbijanja požara kao i nastanak požara.

lan 97.

- 1) Zbog opasnosti od udara struje pacijentima je zabranjena upotreba vlastitih elektri nih aparata, osim aparata za brijanje i sušenje kose, TV ili radio prijemnika.
- 2) Zdravstveni i drugi radnici obavezni se organizovati stalnu sistemsku kontrolu, ispravnosti elektri nih aparata i ure aja za terapiju ili druge svrhe.

lan 98.

- 1) Pacijentima je zabranjeno diranje i rukovanje plinskim instalacijama i aparatima.
- 2) Posebno, pacijentima je zabranjena manipulacija medicinskim plinovima.
- 3) Plinove mogu primjenjivati isklju ivo osposobljeni zdravstveni radnici.
- 4) Zdravstveni i drugi ovlašteni radnici Bolnice dužni su provoditi i sistemsku kontrolu ispravnosti instalacija, medicinskih plinova, osobito onih koji se upotrebljavaju u terapiji.

lan 99.

- 1) Pacijent može u sobi na svom ormari u ili na stolu u hodniku ispred sobe držati cvije e, ako se tome ne protive druge pacijenti.
- 2) Pacijenti moraju paziti da koli ina cvije a bude u razumnim koli inama.
- 3) Zabranjeno je držanje cvije a na prozorima, kadama i umivaonicima.

lan 100.

Kad šef odjeljenja, dežurni ljekar ili drugi zdravstveni radnik ocjeni da raspoloživim sredstvima ne može osigurati red i mir i normalan rad, kao i u slu aju neposredne opasnosti za sigurnost ljudi i

imovine, zatražit će pomoć Policije.

lan 101.

- 1) Pacijentima koji se nalaze na liječenju u Bolnici, radnici Bolnice ili no ili preko određenih tijela osiguravaju li nu sigurnost, sigurnost predmeta ili imovine koja se predaje na uvanje.
- 2) Bez odobrenja šefa odsjeka-odjeljenja odnosno dežurnog ljekara, nad pacijentom se ne mogu provoditi nikakve istražne radnje saslušanja.
- 3) Radnici državnih organa (policije, tužilaštva, pravobranilaštva, suda i drugih) mogu obavljati saslušanja pacijenta samo na osnovu odobrenja šefa odsjeka-odjeljenja ili dežurnog ljekara.
- 4) Da li je pacijent u stanju dati izjavu ocjenjuje isključivo ljekar.

lan 102.

U slučaju kada se na bolničkoj liječenju mora primiti osoba koja je lišena slobode, uvanje te osobe provodi se na način koji odredi nadležno državno tijelo.

lan 103.

Radi davanja izjave o raspolažanju svojom imovinom ili radi sastava drugog važnog pravnog akta, uz prethodno odobrenje šefa odsjeka-odjeljenja pacijent može pozvati advokata ili notara.

Odnos zdravstvenih radnika prema pacijentima

lan 104

Zdravstveni radnici obavezni su se ophoditi prema pacijentima obzirno, susretljivo, ljubazno, sa najvećom mogućom pažnjom.

lan 105.

Nedopustivo je i nespojivo s pozivom zdravstvenog radnika uslovjavati prijem u Bolnicu, pravo na liječenje i njegu protuuslugom: davanjem mita i drugih materijalnih ili nematerijalnih koristi i pogodnosti.

Učenici, studenti, pripravnici

lan 106.

- 1) Zdravstveni radnik je u svom stručnom radu u okviru svoje struke ne spreme samostalan i odgovoran za svoj rad.
- 2) Studenti medicinskog i farmaceutsko-biohemiskog fakulteta, te studenti visokih škola zdravstvenog usmjerjenja, kao i učenici i pripravnici mogu obavljati određene poslove zdravstvene zaštite, ali samo pod neposrednim nadzorom samostalnog zdravstvenog radnika.

Obaveze savjesnog obavljanja radnih dužnosti

lan 107.

- 1) Zdravstveni radnik obavezan je posebno:

- u okviru svoje struke ne spreme (ljekar, medicinska sestra, itd.) pružiti pacijentu hitnu medicinsku pomoć,
- uvati kao tajnu sve ono što o drugom saznaju u obavljanju svojih radnih obaveza,
- u najvećoj mjeri ulagati svoje struke i radne sposobnosti za uspješno obavljanje poslova i radnih zadataka,

- u svakoj prilici poštovati linost i dostojanstvo pacijenata,
- postupati u svome radu u skladu s kodeksom etike zdravstvenog radnika,
- brinuti se o stalnom usavršavanju svojih stručnih i radnih sposobnosti, kao i o usavršavanju stručnih sposobnosti drugih zdravstvenih radnika,
- nositi propisanu radnu odjeću i obuću, odnosno zaštitna sredstva.

2) Odredbe ovog lana odnose se i na studente, pripravnike i druge nezdravstvene radnike.

Njega pacijenata

lan 108.

- 1) Pacijentu se za vrijeme boravka u Bolnici mora uz lijekene je pružati i sva potrebna njega u skladu sa savremenom medicinskom naukom.
- 2) Njega pacijenta sastoji se od:

- brige zdravstvenih i drugih radnika da se pacijentu na vrijeme osigura, omogući i pruži potrebna ljekarska i druga medicinska, kao i ostala potrebna pomoć,
- ispravne prehrane za vrijeme bolesti i boravka na lijekenu,
- brige da se pacijentu omogući i održavanje lične higijene,
- održavanje higijenike u bolesničkoj okolini,
- brige da se pacijentu osigura mir, a prema potrebi i okupacijska razonoda,
- pravilnog odnosa svih radnika Bolnice prema pacijentu, i njegovom fizičkom i psihičkom stanju za vrijeme boravka u Bolnici.

Lijekovi

lan 109.

Pacijenti imaju pravo na lijekove kojima se po pravilima medicinske doktrine ostvaruje najbrže i najuspješnije liječenje, a koji su utvrđeni listom lijekova.

lan 110.

Lijekove za potrebe Bolnice preko službe nabave pribavlja bolnička apoteka.

Ishrana

lan 111.

- 1) Za vrijeme dok se nalaze na stacionarnom liječenju, pacijenti imaju pravo na ishranu u skladu sa svojim svjetonazorom.
- 2) Vrstu, kvalitet i količinu hrane, ovisno o prirodi bolesti, određuje u svakom konkretnom slučaju ljekar u dogовору sa nutricionistom.
- 3) Pacijenti kojima je određena dijetalna hrana ne smiju konzumirati hranu pripremljenu izvan Bolnice.
- 4) Pacijent smije primiti i konzumirati hranu pripremljenu izvan Bolnice samo uz predhodno odobrenje ljekara.

lan 112.

- 1) Hranu za pacijente priprema servis za ishranu.
- 2) Hrana se priprema prema standardima i normativima.

lan 113.

Hranu dijeli sestra na bolničkom odjeljenu uz pomoć servirke.

lan 114.

- 1) Pokretnim pacijentima hrana se u pravilu dijeli u trpezariji, a nepokretnim pacijentima u bolesni koj sobi.
- 2) Za manjak obroka ili nepravilnu podjelu hrane na bolni kom odjeljenju, odgovara glavna ili smjenska sestra u dežurstvu.

lan 115.

- 1) Kvalitetu hrane mora biti poklonjena najve a briga.
- 2) Hrana mora biti zdrava, raznovrsna i umjereno za injena.
- 3) Hrana se priprema prema sedmi nim i dnevnim jelovnicima.

lan 116.

- 1) Ostaci hrane ne smiju se spremati i držati u prostorijama odjeljenja.
- 2) Ostaci hrane vra aju se u servis za ishranu.

Smještaj

lan 117

- 1) Pacijent ima pravo na svoju postelju.
- 2) Ako okolnosti dopuštaju pri odre ivanju sobe i postelje mogu se uvažavati želje i potrebe pacijenta.

lan 118.

- 1) Bolesni ka postelja mora biti ista i uredna.
- 2) Redovno, jednom sedmi no, a po potrebi i eš e, obavezno se obavlja zamjena posteljine. Zamjenu i presvla enje posteljine obavljaju radnici na bolni kom odjeljenju.

Razonoda

lan 119.

Na bolni kom odjeljenju može se, prema raspoloživim mogu nostima i uslovima pacijentima omogu iti razonoda itanjem novina, knjiga, pra enjem TV programa i drugim prikladnim sredstvima.

Održavanje higijene

lan 120.

- 1) Šef odsjeka-odjeljenja obavezan je osigurati isto u i urednost bolesni kih soba i ostalih prostorija u kojima se kre u i borave pacijenti.
- 2) Neposredno o održavanju isto e i urednosti bolesni kih soba i prostorija brine glavna sestra.

lan 121.

- 1) Kontrolu nad održavanjem higijene na odjeljenju provodi glavna sestra.
- 2) Nadzor nad održavanjem higijene obavlja medicinska sestra za hospitalne infekcije.
- 3) Šef odjeljenja i odsjeka, odnosno glavna sestra odjeljenja i odgovorna sestra odsjeka dužni su postupiti prema uputama sestre za hospitalne infekcije.
- 4) Ako zadužene osobe iz stava 3 ovog lana ne postupe sa uputama iz ovog stava medicinska sestra za hospitalne infekcije, o tome u pisanom obliku mora izvestiti rukovodioca Bolnice i glavnu sestru Bolnice.

Li na higijena

lan 122.

- 1) Svakom se pacijentu stavlju na upotrebu sredstva za li nu higijenu.
- 2) Ako to želi, pacijent može upotrebljavati svoja sredstva za li nu higijenu.

lan 123.

Ako zbog prirode bolesti pacijent ne može sam obaviti li nu higijenu, pomo i e mu, ili obaviti u cijelosti radnici koji su rasporedom rada obavezni da ga njeguju.

Poštovanje vjerskih uvjerenja

lan 124.

Pacijenti za vrijeme boravka u Bolnici, imaju pravo na izražavanje svojih vjerskih osje anja i pravo opremanja u mrtva nici u slu aju smrti uz primjenu vjerskih obreda.

Održavanje reda i mira

lan 125

- 1) Pacijenti i zdravstveni radnici dužni su svojim ponašanjem i postupcima u najve oj mjeri pridonositi u prostorijama odjeljenja, osobito u bolesni kim sobama da vlada red i mir.
- 2) Nikome nije dopušteno iz bilo kog razloga uznemiravati pacijenta.
- 3) Šef odsjeka - odjeljenja i glavna i odgovorna sestra posebno su odgovorne za održavanje reda i mira.

Posjete

lan 126

- 1) Posjete pacijentima u stacionarnim jedinicama Bolnice dozvoljene su u pravilu:
 - radnim danom od 14 do 15 sati,
 - vikendom i praznikom od 14 do 16 sati.
- 2) Šef odsjeka–odjeljenja može obzirom na specifi nost rada odrediti i drugo vrijeme posjeta uz predhodu saglasnost rukovodioca Bolnice, eventualne zabrane i ograni enja posjeta predlaže šef odjeljenja–odsjeka, a odobrava rukovodilac Bolnice ili direktor Zdravstvenog centra.

lan 127.

U vanrednim prilikama rukovodilac Bolnice može posjete pacijentima u pojedinim jedinicama na odre eno vrijeme ukinuti, skratiti ili odrediti druge dane ili vrijeme posjeta.

lan 128.

- 1) Odsjek-odjeljenje je dužno lanovima porodice i staratelju dati potrebne obavijesti o stanju zdravlja pacijenta, pod uslovom da o tome postoji saglasnost pacijenta.
- 2) Obavijest o stanju zdravlja pacijenta daje ljekar.
- 3) Obavijest se daje u direktnom kontaktu, a iznimno telefonom.

lan 129.

- 1) Posjete na odsjeku psihijatrije mogu se obavljati pod neposrednim nadzorom zdravstvenih

radnika.

- 2) Posjete u jedinicama intenzivne i polointenzivne njegе dozvoljene su samo uz dozvolu nadležnog ili dežurnog ljekara i šefa odsjeka ili odjeljenja.
- 3) Na porodilištu nema redovnih posjeta, poslije poroda dozvoljena je kratka posjeta najviše dvije osobe po porodilji, pod nadzorom nadležnog odnosno dežurmog ljekara.

lan. 130.

Zdravstveni radnici dužni su radi osiguranja reda, mira, normalnog obavljanja poslova i stvaranja uslova za odmor pacijenata, brinuti se da se sve posjete završe u razdoblju koje je za to određeno.

lan 131.

- 1) U slučaju da je potrebno posjetiti pacijenta van redovnog termina za posjete, posjeta se odobrava od strane nadležnog ili dežurnog ljekara koji je izdati propusnicu koja mora biti potpisana od strane šefa odsjeka ili odjeljenja i rukovodioca Bolnice, a koja se pokazuje radniku na obezbeđenju.
- 2) Propusnice će biti numerisane i ovjerene pre atom ustanove i odjeljenja.
- 3) Dozvolu za stalnu posjetu njegovatelju izdaje šef odsjeka ili odjeljenja uz odobrenje rukovoduoca Bolnice.

lan 132.

- 1) Posjetitelj je na zahtjev radnika obezbeđenja ili portira dužan pokazati svoju ličnu kartu (identifikacija) i prtljag što ga unosi, odnosno iznosi iz Bolnice.
- 2) Radnik obezbeđenja ili portir ili drugi radnici dužni su spriječiti ulazak nepoznatih osoba u Bolnicu izvan vremena predviđenog za posjete.

lan 133.

- 1) Posjetitelji su za cijelo vrijeme trajanja posjete, odnosno boravka u Bolnici dužni se pridržavati propisa o sigurnosti, redu, miru, higijeni, da svojom prisutnošću ne manje narušavaju uslove boravka pacijenata u Bolnici.
- 2) Posjetioci su dužni da se pri dolasku na odjeljenje jave medicinskoj sestri i kažu kod koga idu u posjetu.
- 3) Najviše dvije osobe mogu u isto vrijeme posjećivati jednog bolesnika.
- 4) U tom smislu posjetioci su dužni uvažavati naloge i upute što im ih daju zdravstveni i drugi radnici.

Posjetiocima je posebno zabranjeno:

- pušenje, nije dozvoljeno ni u jednoj prostoriji ni u krugu Bolnice,
- donositi hrancu koju pacijent ne smije konzumirati,
- remetiti red i mir,
- donositi i nuditi pacijenta alkoholnim pićem,
- unositi u prostorije, odnosno bolesničku sobu stvari koje pacijent ne smije držati uz sebe,
- sjediti ili ležati na krevetu pacijenta,
- unositi i vršiti prodaju stvari, osim dostave novina,
- ulaziti i zadržavati se u prostorijama u kojima je zabranjen pristup pacijentima,
- bilo kojim inom uz nemiravati i smetati ostale pacijente,
- poštovati vrijeme posjeta, odnosno napustiti zgradu i krug Bolnice poslije isteka vremena za posjetu,
- parkiranje van dozvoljenog mjesta i vremena,
- nekorektan odnos prema osoblju Bolnice,
- djeci ispod sedam godina nije dozvoljeno da posjećuju bolesnike, a na Odsjeku za psihijatriju ispod etraest godina,
- posjete su zabranjene licima pod dejstvom alkohola, narkotika ili su zbog psihičkih poremećaja opasne po okolinu,

- ukoliko posjetilac na ini štetu na imovini Bolnice, štetu je dužan da nadoknadi bolesnik kod koga je posjetilac dolazio,
- osobama sa prehladom ili infektivnom boleš u koja se prenosi kontaktom se preporu uje suzdržavanje od dolaska u posjetu drugim bolesnicima,
- ljepljenje plakata i drugog propagandnog materijala u krugu bolnice, osim na oglasnim tablama koje su predviene za tu namjenu,
- ulazak u bolnicu osoba koje su neprikladno odjevene (kratke pantalone, atlet majice, papu e i sl.)
-

V OTPUST PACIJENATA

Na in otpusta pacijenata

lan 134.

- 1) O otpuštanju sa bolni kog lije enja odlu uje šef odsjeka–odjeljenja na prijedlog nadležnog ljekara, odnosno dežurni ljekar.
- 2) Pacijent se otpušta:
 - a) nakon što bude završeno lije enje,
 - b) kad se pacijent oporavi u toj mjeri da se dalje lije enje može produžiti kod ku e ili ambulantno,
 - c) kad to zahtjeva sam pacijent, njegov roditelj, sodnosno staratelj, u slu aju kad je pacijent maloljetan ili pod starateljstvom,
 - d) kad postupa protivno uputama ljekara,
 - e) kada grubo ili ponavljanu narušava propise koje regulišu lije enje, boravak i ponašanje pacijenta u Bolnici,
 - f) kada pacijent bude upu en u drugu zdravstvenu ustanovu.
- 3) Izjava roditelja odnosno staratelja o prijevremenom samovoljnem prekidu lije enja mora se dati u pisanoj formi.
- 4) Injenica o svojevoljnem prekidu lije enja zabilježiti e se u istoriji bolesti.

lan 135.

- 1) Otpuštanje pacijenata iz bolnice u pravilu se obavlja svakog radnog dana u vremenu odre enom od strane rokovodioca Bolnice.
- 2) U pravilu, odluka o utpuštanju mora se saopštiti pacijentu najmanje 24 sata prije nego što treba napustiti Bolnicu.

lan 136.

- 1) U trenutku odlazka iz Bolnice pacijentu se mora uru iti otpusno pismo.
- 2) Forma i sadržaj otpusnog pisma odre eni su posebnim propisima.
- 3) Kada pacijent napusti Bolnicu prije nego što bude izlje en, ta se okolnost mora primjetno nazna iti, u istoriji bolesti, odnosno u otpusnom pismu: „Otpušten na li ni zahtejv“.

lan 137

Pri otpustu iz Bolnice pacijentu se moraju predati njegove stvari ako ih je prilikom prijema u Bolnici dao na uvanje uz potpis da je sve stvari preuzeo nazad.

lan 138.

- 1) Pacijentu koji se upu uje na dalje lije enje u drugu zdravstvenu ustanovu, osigurat e se prema potrebi prevoz i eventualno pratrna.

- 2) O tome da li će se i na koji način pacijent transportovati i kada i u pratnju odlučuje šef odsjeka-odjeljenja u redovno radno vrijeme, a u dežurstvu dežurni ljekar u konsultaciji sa glavnim dežurnim ljekarom.
- 3) Na svim odjeljenjima sa kojih se pacijenti kao hitni transportuju u druge zdravstvene ustanove postoje pripravni ljekari i medicinski tehničari, koji se pozivaju u slučaju potrebe za hitnim transportom.
- 4) Dežurni ljekar, pripravni ljekar i glavni dežurni donose odluku koji od ljekara ide u pratnju, a ako ne mogu jednoglasno da se dogovore glavni dežurni će odrediti ko ide u pratnju pacijenta, a koje ostati na odjeljenju.
- 5) Kada su dežurni specijalizanti (doktori medicine) odgovornost za transport preuzima pripravni ljekar.

VI POSTUPAK SA UMRLIM OSOBAMA

Pregled umrlih osoba radi utvrđivanje vremena i uzroka smrti

lan 139.

- 1) Vrijeme i uzrok smrti građana umrlih u Bolnici, utvrđuje odjeljenjski ljekar.
- 2) Kad ljekar koji utvrđuje smrt ustanovi da je smrt nastala od zarazne bolesti dužan je odmah obavijestiti Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge, zdravstvenog i sanitarnog inspektora, a ako ustanovi da je smrt nastupila kao posljedica nasilja, dužan je o tome odmah obavijestiti Policiju Brčko distrikta BiH.

lan 140.

- 1) Injeniku da je liječenja osoba umrla, te vrijeme kada je osoba umrla utvrđuje odjeljenjski ljekar i unosi taj podatak u istoriju bolesti, što ovjerava svojim potpisom i pečatom.
- 2) Nakon što ljekar utvrdi da je kod liječenje osobe nastupila smrt, umrлу obavezu obavezno treba prekriti bijelom plahtom, a njen krevet odijeliti paravanom od ostalih kreveta.

lan 141.

Utvrdjenica smrti obavezuje zdravstvene radnike, u prvom redu medicinsku sestruru koje je umrliu osobu njegovala neposredno prije smrti, da obave uobičajenoj radnji za uređenje umrle osobe (stavljanje tijela umrle osobe u običajeni položaj, zatvaranje očiju kapakom, zatvaranje ostatka).

lan 142.

- 1) Nadležna sestra će s umrle osobom, skinuti sve dragocjenosti (narukvice, ogrlice, lančići, naušnice, satovi i sl.) i prikupiti novac i druge ljestve stvari umrle osobe, te ih predati glavnoj sestri odjeljenja na čuvanje.
- 2) O načinu dragocjenostima i drugim predmetima umrle osobe sastavlja se zapisnik koji potpisuje odjeljenjski ljekar, nadležna sestra i osobe koje su sudjelovale kod prikupljanja i popisa stvari dragocjenosti umrle osobe.

lan 143.

- 1) Dragocjenosti, novac i drugi predmeti umrle osobe predaju se nasljednicima, odnosno drugim osobama koji imaju zakonsku pravo na te predmete.
- 2) Osoba koja primi stvari umrle osobe potvrđuje primanje tih stvari potpisivanjem zapisnika.
- 3) Uz potpis osobe koja je primila stvari umrle osobe, navesti će se adresa broj lične karte i mjesto njezina izdavanja.
- 4) Nakon što je potpisani zapisnik o predaji stvari, zapisnik se prilaže istoriji bolesti umrle osobe.

lan 144.

- 1) Odjeljenjski ljekar dužan je u slu aju smrti lije ene osobe u vezi sa sa sahramom (prijava i potvrda smrti), te ih dostaviti u odsjek za patologiju (mrva nica).
- 2) Šef odsjeka ili odjeljenja na kome je lije ena umrla osoba ili odjeljenjski ljekar koji je lije io umrlu osbu ako smatraju da je potrebno uraditi obdukciju dužni su zahtjev za ivo enje obdukcije koji se tako e dostavlja na odsjek za patologiju..

lan 145.

- 1) Umrla osoba mora ostati ležati na svom bolni kom krevetu, najmanje dva sata nakon što ljekar ustanovi da je kod nje napstupila smrt.
- 2) Umrlu osobu ne smije se premještati na drugi krevet, niti prenjeti u mrtva nicu prije nego što je pregleda odeljenjski ljekar.
- 3) Nakon što odeljenjski ljekar obavi pregled umrle osobe i nakon što o tome izda propisane isprave, nadležna sestra obavit e sve potrebene radnje i mjere da se tijelo umrle osobe prenese u mrtva nicu.

Prevoz umrle osobe u mrtva nicu

lan 146.

Umrlu osobu prevoze u mrtva nicu radnici odsjeka patologije posebno odre eni za te poslove. Prenos tijela umrle osobe u mrtva nicu obavlja se transportnim kolicima i vozilima sa posebnom namjenom za te svrhe.

lan 147.

- 1) Tijelo umrle osobe prenosi se u mrtva nicu bez odje e umotanu u plahtu sa identifikacijskim kartonom.
- 2) Prenos tijela umrle osobe radnici moraju obaviti sa dužnim poštovanjem.

lan 148.

- 1) Za svaku umrlu osobu mora se ispuniti identifikacioni karton. Karton ispunjava nadležna sestra odsjeka odnosno odjeljenja.
- 2) Identifikacioni karton sadrži sve podatke: ime i prezime, datum ro enja, odsjek- odjeljenje na kome je osooba umrla i vrijeme smrti (dan, mjesec, godina i sat).
- 3) Identifikacioni karton nadležna sestra pri vrš uje za nožni palac umrle osobe.

lan 149.

Odjeljenjski ljekar dužan je na popratnici za umrlu osobu koja se sastavlja u dva primjerka upisati osnovne podatke o umrlome, uzrok smrti i druge potrebne podatke..

lan 150.

- 1) Popratnica i potrebna dokumentacija dostavlja se na odsjek na patologiju (mrtva nica).
- 2) Jedan primjerak popratnice sa potvrdom o preuzimanjem tijela umrle osobe vra a se na odjel iz kojeg je primljena umrla osoba.
- 3) Preuzimanjem tijela umrle osobe odsjek za patologiju (mrtva nica)preuzima dalju brigu o uvanju, smještaju i o predaji tijela lanovima porodice ili rodbine.

Obavještavanje porodice ili rodbine

lan 151.

O slu aju smrti bez odlaganje se obavještava porodica, odnosno rodbina umrle osobe. Obavijest o

smrti umrle osobe upu uje nadležni ljekar na bolni kom odjeljenju odnosno odsjeku na kome se umrla osoba lije ila.

lan 152.

- 1) Obavijest o smrti šalje se na adresu osobe koje je odredila umrla osoba pri prijemu u Bolnicu telefonom ili na drugi odgovoaraju i, brz i siguran na in.
- 2) Dokaz o predaji telegrama, odnosno dokaz o obavijesti o smrti da je poslana na drugi na in prilaže se u dokumentaciji umrle osobe, odnosno upisije se u dokumentaciju umrle osobe.
- 3) Šef odsjeka/ odjeljenja obavijestit e odsjek za patologiju pismenom ispravom o injenici da umrla osoba nema porodicu ili rodbinu.
- 4) Ako tijelo umrle osobe u roku od 48 sati ne bude preuzeto na sahranu, odsjek za patologiju dužan je preko odsjeka odnosno odjelnja na kome se umrla osoba lije ila, provjeriti da li je porodica, odnosno rodbina umrle osobe obavještena o smrti.

lan 153.

- 1) Šef odsjeka / odjeljnja odnosno odjeljenjski ljekar odgovorni su za eventualne posljedice koje mogu nastupiti zbog nepravovremenog obavještanja, odnosno injence, da obavijest o smrti uopšte nije poslana.
- 2) Ako u roku od 48 sati od trenutka smrti, uprkos svim nastojanjima i preduzetim radnjama porodica, odnosno rodbina ne preuzme tijelo umrle osobe, dalju brigu o njemu preuzima odsjek za patologiju i postupa u skladu sa važe im propisima.

lan 154.

Ako porodica, odnosno rodbina nepreuzme tijelo umrle osobe u roku od 48 sati od trenutka smrti, ono e se sahraniti na uobi ajen na in, na teret sredstava nadležnog tijela državne uprave u skladu sa važe im propisima.

Na isti na in postupit e se i u slu aju kada se utvrdi da umrla osoba nema porodicu ili rodbinu.

Smještaj umrle osobe u mrtva nici

lan 155.

Tijelo umrle osobe primljeno u mrtva nicu (odsjek za patologiju) odlaže se u posebne rashladne komore za uvanje tijela.

lan 156.

Radnici odsjeka za patologiju(mrtva nice) odgovorni su za red i isto u u prostorijama koje su odre ene za odlaganje i obdukciju mrtvih tijela, a odgovorni su i za eventualne štete koje nastanu zbog nepravilnog postupka s tijelima umrlih osoba.

lan 157.

Zabranjeno je ulaženje i zadržavanje u mrtva nici bez znanja i odobrenja odgovornog radnika odsjeka patologije, osim osobama koje su dopremile umrлу osobu.

lan 158.

Radi utvr iavanja uzroka smrti provodi se obdukcija tijela umrle osobe.

lan 159.

Obdukcija se obavezno obavlja:

- a) kada postoji sumnja ili je o igledno da je smrt prouzrokovana krivi nim djelom ili je u vezi sa izvršenjem krivi nog djela;
- b) kada je potrebno radi zaštite zdravlja ljudi odnosno kada to zahtijevaju epidemiološki i sanitarni

- i drugi stru ni razlozi;
- c) kada je lice umrlo u zdravstvenoj ustanovi a nije utvr en uzrok smrti;
 - d) ako smrt nastupiu roku od davdeset etiri (24) asa od prijema lica u zdravstvenu ustanovu;
 - e) ako smrt nastupi tokom dijagnosti kog ili terapijskog zahvata;
 - f) ako je lice u estvovalo u klini kom ispitivanju lijeka ili medicinskog proizvoda, odnosno drugom nau nom ispitivanju u zdravstvenoj ustanovi;
 - g) na zahtjev lana uže porodice umrlog lica;
 - h) na zahtjev nadležnog istražnog organa
 - i) na zahtjev zdravstvenog radnika koji utvr uje uzrok smrti i
 - j) na zahtjev zdravstvenog radnika koji je lije io umrlo lice.

lan 160.

- 1) Nakon što bude završena obdukcija radnici odsjeka za pataologiju dužni su tijelo umrle osobe urediti na higijenski na in, obu i, a potom smjestiti u mrtva nicu i potom pokriti bijelom plahtom.
- 2) Izuzetno, odijevanje umrle osobe šef odsjeka patologije može dopustiti lanovima porodice ili rodbini, ali samo ako ne postoje zdravstveni razlozi (zarazne bolesti) ili estetski razlozi (nakon težih operativnih zahvata, obdukcije i sli no), da se takav zahtjev odbije.

lan 161.

- 1) Nakon ure enja tijela umrle osobe, identifikacijski karton se pri vrstuje na vidljivi dio odje e.
- 2) Tijelo umrle osobe predaje se lanovim uže porodice ili osobi koju je umrla osoba odredila prije smrti, ili ovlaštenom prevozniku.
- 3) Ako osoba iz predhodnog stava nema ili te osobe ne žele preuzeti tijelo umrle osobe, tijelo e se predati osobi koja dokaže rodbinski odnos ili interes za pokop umrle osobe.

lan 162.

- 1) Osoba koja preuzme tijelo umrle osobe potvrdit e preuzimanje tijela potpisivanjem odgovaraju e potvrde.
- 2) Tijelo umrle osobe predaje se za redovnog radnog vremena mrtva nice.
- 3) Predaju tijela obavljuju radnici odsjeka za patologiju.
- 4) Šef odsjeka za patologiju uz saglasnost rukovodioca Bolnice može u pojedinim slu ajevima organizovati i odobriti predaju tijela i u drugo doba dana.
- 5) Tijelo umrle osobe može se izvan kruga prevoziti specijalnim vozilom za prevoz pokojnika uz skladu sa propisima.

lan 163.

Kada nadležni ljekar utvrdi da je neka osoba umrla od zarazne bolesti, donjet e odgovaraju u odluku o radnjama i mjerama koje se moraju obaviti prije predaje i prevoza tijela na groblje.

VII ULAZAK U KRUG BOLNICE I OBJEKTE BOLNICE

lan 164.

- 1) U krug bolnice dozvoljen je ulazak :

- vozilima hitne medicinske pomo i
- službenim vozilima sa nalogom
- radnicima Zdravstvenog centra
- dostavnim vozilima

- vozilima za iznošenje novorođenih beba i uvoženje porodilja, najduže 30 minuta
- vozilima sa nepokretnim i hitnim pacijentima
- vozilima i osobama sa propusnicom izdatom od strane direktora ili rukovodioca Bolnice

2) Portir na ulazu u krug bolnice dužan je da evidentira ulaz svih vozila osim vozila radnika Bolnice i službenih vozila Zdravstvenog centra sa zapisivanjem registarskih tablica i vremena ulaska u krug Bolnice.

lan 165.

Prilikom ulaska u objekte bolnice svaki posjetilac dužan je javiti se portiru ili zdravstvenom radniku na prijemnom šalteru ili drugom zdravstvenom radniku zaduženom za prijem stranaka u organizacionoj jedinici.

lan 166.

- 1) Radnik obezbeđenja ili portir dužan je spriječiti ulazak u Bolnicu, izvan vremena dozvoljenog za posjete, osobama koje nemaju adekvatnu propusnicu izdatu na ranije opisan na in.
- 2) Radnik obezbeđenja ili portir je dužan evidentirati sve osobe koje ulaze na odjeljenja van redovnog vremena za posjete.

lan 167.

- 1) Svi sporedni ulazi u Bolnicu moraju biti zaključani i koristiti se isključivo kao službeni ulazi za funkcionisanje radnih jedinica u koje vode.
- 2) Ulaganje na operacionom bloku iz dvorišta mogu da koriste samo radnici operacionog bloka i anestezije kada odlaze na hitne intervencije na ginekologiji.
- 3) Svi protivpožarni putevi koriste se samo u tu svrhu (u slučaju požara i evakuacije).
- 4) Strogo se zabranjuje korištenje protivpožarnog puta za ulazak i izlazak iz ustanovi.
- 5) Ključ za vrata koja vode ka protivpožarnom putu moraju biti u za to predviđenom sandu i u (koristiti samo u slučaju evakuacije i požara).

VII ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE

lan 168.

U slučaju potrebe rukovodilac Bolnice i direktor Zdravstvenog centra će dati upute za provedbu odredaba ovog pravilnika.

lan 169.

- 1) Za kršenje odredbi ovog pravilnika predviđene su sledeće mјere :
 - za zaposlene Bolnice, opomena ili pokretanje disciplinskog postupka
 - za pacijente, opomena ili udaljavanje iz bolnice i prekid daljeg lijeđenja
 - za posjetioce, opomena ili udaljavanje iz bolnice
- 2) Odluku o tome, koja će se mјera primijenit, na prijedlog šefa odjeljenja donose rukovodilac Bolnice i /ili direktor Zdravstvenog centra.

lan 170.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dan od dana objavljivanja na Oglasnoj plo i Zdravstvenog centra.

Broj:05-UO-18/15-2

Br ko,03.09.2015.godine

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG ODBORA
JZU "Zdravstveni centar Br ko" Br ko distrik BiH**

Pavo Jurkovi , dipl.ing.

Potvr uje se da je ovaj Pravilnik objavljen na Oglasnoj plo i Zdravstvenog centra, dana 7.9.2015.godine, a stupio na snagu 14.9.2015. godine.

**DIREKTOR
JZU "Zdravstveni centar Br ko" Br ko distrik BiH**

Prim. dr Nihad Šibonji , spec.neuropsihijatar

